

Irena E. Kotowska
Anna Matysiak
Anna Domaradzka

Scenariusze polityki ludnościowej dla Polski. Badanie eksperckie Delphi

pod redakcją naukową Ireny E. Kotowskiej

SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA W WARSZAWIE
WARSZAWA 2005

Spis treści

Wstęp	9
--------------------	---

Rozdział 1. Koncepcja i metoda badania (<i>Anna Matysiak</i>)	13
--	----

1.1. Metoda badania	13
---------------------------	----

1.2. Procedura badania eksperckiego Delphi	15
--	----

Rozdział 2. Podstawowe informacje o zmianach reprodukcji, polityce ludnościowej w Polsce oraz poglądach Polaków dotyczących tych kwestii (<i>Irena E. Kotowska, Anna Matysiak, Anna Domaradzka</i>)	19
--	----

2.1. Przemiany demograficzne w Polsce w latach 90.	19
---	----

2.2. Uwagi o polityce ludnościowej w latach 90.	23
--	----

2.3. Wybrane wyniki badania PPA2 dotyczącego poglądów na przemiany ludnościowe oraz politykę ludnościową w Polsce	25
--	----

2.4. Segmentacja opinii o przemianach ludnościowych i polityce ludnościowej w Polsce	31
---	----

Rozdział 3. Wyniki badania eksperckiego Delphi – część I (<i>Irena E. Kotowska, Anna Matysiak, Anna Domaradzka</i>)	39
--	----

3.1. Dobór ekspertów do panelu	39
--------------------------------------	----

3.2. Idealne społeczeństwo w oczach panelistów	40
--	----

3.3. Trendy ludnościowe.	43
-------------------------------	----

3.4. Kontrowersyjne zagadnienia z zakresu polityki ludnościowej	49
---	----

3.5. Wybór działań priorytetowych	55
---	----

Rozdział 4. Wyniki badania eksperckiego Delphi – część II. Scenariusze polityki ludnościowej (<i>Irena E. Kotowska, Anna Matysiak, Anna Domaradzka</i>)	61
--	----

4.1. Scenariusz 1 „Wsparcie państwa dla rodzin i osób starszych, równe szanse mężczyzn i kobiet”	63
---	----

4.2. Scenariusz 2 „Indywidualna odpowiedzialność za własną starość oraz rodzinę”	71
---	----

4.3. Scenariusz 3 „Aktywność, indywidualna odpowiedzialność oraz samorealizacja”	76
---	----

4.4. Uwagi końcowe	80
--------------------------	----

Rozdział 5. Porównanie wyników badania w wybranych krajach europejskich (<i>Anna Matysiak</i>)	83
5.1. Zróżnicowanie przemian demograficznych w krajach europejskich	83
5.2. Pozostałe kryteria wyboru krajów (model polityki ludnościowej, wydatki społeczne, poziom rozwoju gospodarczego)	88
5.3. Scenariusze polityki ludnościowej	92
5.4. Uwagi końcowe	101
Zamiast zakończenia (<i>Irena E. Kotowska</i>)	105
Literatura	111
Aneks	115
Abstract	131

CONTENTS

Introduction	9
Chapter 1. Research concept and methodology (<i>Anna Matysiak</i>)	13
1.1. Research method	13
1.2. Procedure of the Delphi study	15
Chapter 2. Basic information on reproduction, population-related policy and opinions concerning these issues in Poland (<i>Irena E. Kotowska, Anna Domaradzka, Anna Matysiak</i>)	19
2.1. Demographic changes in Poland in the 1990s.	19
2.2. Remarks on population-related policy in the 1990s	23
2.3. Selected PPA results concerning opinions on population changes and population-related policy in Poland	25
2.4. Segmentation of opinions on population changes and population-related policy in Poland	31
Chapter 3. Results of the Delphi study – part I (<i>Irena E. Kotowska, Anna Matysiak, Anna Domaradzka</i>)	
3.1. Panel selection	39
3.2. Panelists' vision of an ideal society	40
3.3. Population trends	43
3.4. Controversial policy issues	49
3.5. Selection of priorities	55
Chapter 4. Results of the Delphi expert study – part II. Population-related policy scenarios (<i>Irena E. Kotowska, Anna Matysiak, Anna Domaradzka</i>)	61
4.1. Scenario 1 'Better living conditions for the elderly and families, equal chances for women and men'	63
4.2. Scenario 2 'Individual responsibility for ageing and parenthood'	71
4.3. Scenario 3 'Activity, individual responsibility and self-realization'	76
4.4. Recapitulation	80

Chapter 5. Results of a comparative analysis for selected European countries (*Anna Matysiak*) 83

5.1. Diversity of demographic changes in Europe 83

5.2. Other criteria for country selection (population-related policy, social expenditures, economic development) 88

5.3. Population-related policy scenarios (Germany, Italy, Finland, Lithuania, Romania)..... 92

5.4. Recapitulation 101

Conclusions 105

Literature 111

Annex 115

Abstract 131